

Polska nauka śladami Kopernika

PTE: STUDENCI W JEDNYM RZĘDZIE Z PROFESORAMI

Fot. Materiały prasowe

*Siedziba Polskiego Towarzystwa Ekonomicznego – Kamienica
Bentkowska przy ul. Nowy Świat w Warszawie*

Polska nauka śladami Kopernika

POLSKIE TOWARZYSTWO EKONOMICZNE TO NAJBARDZIEJ ZASŁUŻONA ORGANIZACJA ZRZESZAJĄCA EKONOMISTÓW. *Jej członkami są nie tylko profesorowie, obecni i byli prezesi ważnych organizacji, specjaliści związani z Radą Polityki Pieniężnej czy Narodowym Bankiem Polskim. Legitymację członkowską mogą otrzymać także młodzi absolwenci ekonomii.*

Tekst: **Martyna Kośka**

Wszystko zaczęło się w 1800 roku wraz z inauguracją działalności przez Towarzystwo Przyjaciół Nauk w Warszawie. Dało to impuls do powstawania rozmaitych innych towarzystw naukowych w większych miastach na dawnych ziemiach polskich – były wśród nich organizacje zrzeszające miłośników ekonomii. Z czasem zaczęły one wydawać swoje czasopisma, z których najważniej-

Polska nauka śladami Kopernika

szym był „Ekonomista”. Jego pierwszy numer ukazał się w 1900 roku.

Ekonomiści i Statystycy połączyli siły

W 1917 roku w Warszawie utworzono Towarzystwo Ekonomistów i Statystyków Polskich, w którego pracach uczestniczyli ekonomiści z Krakowa, Poznania, Lwowa, Lublina i Katowic. Współtwórcą tego Towarzystwa był m.in. Edward Taylor.

Po odzyskaniu przez Polskę niepodległości liczba organizacji zrzeszających specjalistów w różnych dziedzinach gwałtownie wzrosła, a one same stały się przestrzenią do dyskusji o tym, jak na pozaborowych ziemiach wybudować jedno państwo.

27 lutego 1921 roku powołano do życia Polskie Towarzystwo Ekonomiczne we Lwowie, a kilka dni później – w Krakowie. Kilkunastoletni okres działalności tych towarzystw przerwał wybuch II wojny światowej. W grudniu 1945 roku przedstawiciele środowisk ekonomicznych Warszawy, Lublina, Łodzi, Krakowa i Po-

Polska nauka śladami Kopernika

znania wzięli udział w zorganizowanym w Łodzi zjeździe założycielskim Polskiego Towarzystwa Ekonomicznego. Prof. Elżbieta Mączyńska, wieloletnia prezes PTE, a obecnie prezes honorowa, napisała w artykule poświęconym historii organizacji, że zachowanie przedwojennej nazwy stanowiło formę upamiętnienia lwowskiego wkładu w rozwój społecznego ruchu ekonomistów polskich.

22 oddziały Polskiego Towarzystwa Ekonomicznego

Z czasem powstały kolejne oddziały Towarzystwa; dziś jest ich 22, co najmniej po jednym w każdym województwie. Dlaczego tak wiele?

– Historia PTE jest długa i wielowątkowa. Większość oddziałów założono niedługo po II wojnie światowej, gromadząc lokalnych przedstawicieli nauki i praktyki gospodarczej zainteresowanych lokalnymi problemami ekonomicznymi. Nie było żadnego centralnego skoordynowanego pomysłu na zakładanie oddziałów – po-

Polska nauka śladami Kopernika

wstawiały one raczej na zasadzie oddolnej inicjatywy i bazowały na społecznym zaangażowaniu konkretnych ludzi zainteresowanych szerzeniem wiedzy ekonomicznej. Oddziały PTE pokrywają w zasadzie cały kraj i ich organizacja nie jest mechanicznie skorelowana ze strukturą administracyjną kraju – wyjaśnia w rozmowie z „Wprost” prof. Marian Gorynia, prezes Polskiego Towarzystwa Ekonomicznego.

Dodaje, że wszystkie oddziały Towarzystwa posiadają osobowość prawną, co oznacza formalną, ale też realną niezależność w zakresie działań, które są zaprojektowane na lokalnym obszarze.

– Wśród oddziałów są takie, które skoncentrowane są na aspektach praktycznych szerzenia wiedzy ekonomicznej i dodatkowo same prowadzą działalność gospodarczą, oraz takie, które ogniskują uwagę raczej na kwestiach naukowych. Różnorodność rozłożenia akcentów w działalności poszczególnych oddziałów PTE stanowi silną stronę PTE, gdyż daje możliwość dostosowania profilu konkretnego oddziału do potrzeb lokalnych. Do tego, po-

Polska nauka śladami Kopernika

szczególne oddziały realizują wspólne przedsięwzięcia, do jakich należy chociażby Olimpiada Wiedzy Ekonomicznej. Taka różnorodność podejmowanej aktywności pozwala na wykorzystanie potencjału zarówno lokalnych społeczności, jak i całej sieci oddziałów, a w efekcie możliwe jest w ten sposób uzyskiwanie efektów synergicznych – mówi prof. Marian Gorynia.

Krzewienie wiedzy, dyskusje, rocznice

*PTE jest niezależnym, profesjonalnym, ogólnopolskim stowarzyszeniem ekonomistów zrzeszającym **PRAKTYKÓW I TEORETYKÓW.***

W statucie zapisane są cele Polskiego Towarzystwa Ekonomicznego. Obejmują one:

- krzewienie myśli społeczno-ekonomicznej oraz współtworzenie warunków rozwoju nauk ekonomicznych i prezentowanie ich dorobku,

Polska nauka śladami Kopernika

- podnoszenie kwalifikacji zawodowych ekonomistów,
- kształcenie nauczycieli przedmiotów ekonomicznych,
- inspirowanie oraz wspieranie działań zmierzających do zrównoważonego rozwoju społeczno-gospodarczego kraju lub regionów,
- upowszechnienie wiedzy ekonomicznej i szerzenie kultury ekonomicznej w społeczeństwie,
- integrowanie środowiska ekonomistów reprezentujących zarówno naukę, jak i działalność gospodarczą,
- upowszechnianie wiedzy niezbędnej do prowadzenia działalności gospodarczej,
- tworzenie korzystnych warunków dla rozwoju przedsiębiorczości.
- Najogólniej można więc powiedzieć, że cele te daje się podzielić na dwie grupy: pierwsza grupa to cele skierowane do szeroko rozumianego społeczeństwa, a druga odnosi się korporantów, czyli członków PTE.

Polska nauka śladami Kopernika

 *Jeden ogólny cel to **ROZPOWSZECZNIA-
NIE I KRZEWIENIE WIEDZY EKONOMICZ-
NEJ** na możliwie najwyższym poziomie*

– mówi prof. Marian Gorynia, na co dzień związany z Uniwersytetem Ekonomicznym w Poznaniu.

Jego zdaniem dzisiaj, może jeszcze bardziej niż wcześniej, istnieje potrzeba upowszechniania wiedzy i krzewienia kultury ekonomicznej w społeczeństwie.

– Wiąże się to też z kształtowaniem postaw przedsiębiorczych oraz uzmysłowieniem potrzeby zrównoważonego rozwoju systemów społeczno-gospodarczych. Nowoczesne społeczeństwa nie mogą funkcjonować bez podstawowej wiedzy z zakresu nauk ekonomicznych. Niezwykle ważne w powyższym kontekście jest edukowanie i dyfuzja wiedzy w zakresie celów zrównoważonego rozwoju i gospodarki umiaru – przekonuje prezes PTE.

Polskie Towarzystwo Ekonomiczne od wielu lat realizuje swoje cele także poprzez działalność publi-

Polska nauka śladami Kopernika

kacyjną – w ramach której kontynuowane jest wydawanie wcześniej wspomnianego „Ekonomisty” oraz „Biuletynu PTE”, który zawiera teksty naukowe z zakresu ekonomii, ale też informuje o wielu interesujących wydarzeniach związanych z PTE oraz tych, które dotyczą społeczno-ekonomicznych aktywności członków Towarzystwa (np. zawiera informacje na temat interesujących publikacji z zakresu ekonomii, informuje też o nagrodach za publikacje, konferencjach).

– Realizując cele statutowe, nasze Stowarzyszenie wydaje serię książek pod wspólnym tytułem „Nobliści z ekonomii”, w ramach której pojawiają się prace docenionych na arenie międzynarodowej ekonomistów. Kolejne publikacje, dotyczące zagadnień z zakresu społecznej gospodarki rynkowej, pojawiają się regularnie pod wspólnym tytułem „Biblioteka Myśli Ekonomicznej” – zawierają one m.in. efekty dyskusji odbywających się w ramach Seminariów SGR prowadzonych od lat 90. XX wieku. Do tego warto wspomnieć o aktyw-

Polska nauka śladami Kopernika

ności wydawniczej oddziałów Towarzystwa – w zakresie czasopism, zeszytów naukowych czy monografii pokonferencyjnych. To tylko wybrane z prowadzonych działań statutowych Polskiego Towarzystwa Ekonomicznego – dodaje profesor Uniwersytetu Gdańskiego Beata Majecka, sekretarz generalny PTE.

W jaki sposób można zostać członkiem Towarzystwa?

W zarządzie Polskiego Towarzystwa Ekonomicznego zasiadają przede wszystkim pracownicy naukowcy, a wielu z nich jednocześnie pełni lub pełniło ważne funkcje państwowe. Szeregi Towarzystwa może jednak zasilić każdy, kto spełnia wymogi statutowe, czyli posiada wykształcenie wyższe lub średnie ekonomiczne albo studiuje na kierunku ekonomicznym w szkole wyższej, a także osoba wykonująca funkcje wymagające wiedzy ekonomicznej.

– Jak wynika ze statutu, formuła przynależności do Towarzystwa jest dość szeroka i zasadniczo

Polska nauka śladami Kopernika

opiera się na zainteresowaniach, wykształceniu oraz wykonywanych faktycznie czynnościach zawodowych. Co do osób młodych – jak każda organizacja społeczna,

*PTE jest otwarte na **OSOBY MŁODE**, np. finaliści i laureaci OWE są zapraszani do przystąpienia do stowarzyszenia,*

podobnie jak laureaci nagród konkursów prac licencjackich i magisterskich, które są realizowane w poszczególnych oddziałach – opowiada prof. Beata Majecka.

Dodaje, że członkowie PTE są przyjmowani do organizacji poprzez oddziały, ale każdy jest członkiem Polskiego Towarzystwa Ekonomicznego, a oddział jest miejscem, w którym można wykazywać się aktywnością w stowarzyszeniu zgodnie ze swoimi potrzebami i zainteresowaniami oraz realizować zadania organizacji na lokalnym obszarze.

Polska nauka śladami Kopernika

Zadania na 2024 rok

W 2024 roku przypada Rok Edukacji Ekonomicznej. Z tego względu harmonogram pracy PTE jest rozbudowany.

– Rok 2024 został ogłoszony Rokiem Edukacji Ekonomicznej nie bez powodu. W tym roku przypada 5 setnych rocznic: uchwalenie reform gospodarczych premiera Władysława Grabskiego, rocznica powstania Banku Polskiego i BGK, rocznica ustanowienia polskiego złotego oraz rocznica wydania książki Janusza Korczaka „Bankructwo Małego Dżeka”, która uczyła dzieci o wartości pieniądza. REE jest symbolicznym wyrazem uznania dla wysiłków tysięcy osób i instytucji, które przez ostatnie 100 lat angażowały się w upowszechnianie wiedzy ekonomicznej. Jest także unikalną szansą na budowanie właściwych postaw wśród społeczeństwa i trwałą zmianę – w myśl hasła „Ekonomia – rozumieć, by świadomie decydować” – opowiada prezes Towarzystwa prof. Marian Gorynia.

Rozpoczęły się także przygotowania do przypadającego w 2025 roku XI Kongresu Ekonomistów Polskich.

Polska nauka śladami Kopernika

– PTE stara się dyskutować o bieżących wyzwaniach społeczno-gospodarczych, a także wypracowywać rekomendacje rozwiązań aktualnych problemów dla różnorodnych instytucji. Dyskusje o aktualnej tematyce oraz rozważania najważniejszego hasła dla nadchodzącego Kongresu toczą się na forum Rady Naukowej PTE oraz Rady Programowej Kongresu, do której zostały zaproszone wybitne osobistości ze świata nauki i gospodarki – dodaje prezes.

PROJEKT FINANSOWANY ZE ŚRODKÓW BUDŻETU PAŃSTWA,
PRZYZNANYCH PRZEZ MINISTRA NAUKI W RAMACH
PROGRAMU SPOŁECZNA ODPOWIEDZIALNOŚĆ NAUKI

Ministerstwo Nauki
i Szkolnictwa Wyższego

Spółeczna
Odpowiedzialność
Nauki